

Wyniki ankiety badającej poziom zadowolenia z pracy w Instytucie Slawistyki PAN

Wstęp

W ankiecie obejmującej okres od czerwca 2016 r. do czerwca 2017 r., wzięło udział 53 pracowników naukowych Instytutu Slawistyki PAN, co w przybliżeniu stanowi 85% wszystkich pracowników naukowych zatrudnionych na wszystkich stanowiskach w Instytucie. Ankieta była całkowicie anonimowa, pracownicy nie podawali żadnych danych (płeć, stanowisko, wiek) i dotyczyła poziomu satysfakcji z pracy w Instytucie w ramach adekwatnych do możliwości finansowych Instytutu. Składała się z dwóch części: pierwsza dotyczyła tego, w jaki sposób pracownicy naukowcy korzystają z zaproponowanych przez Instytut ułatwień, druga – poziomu zadowolenia z nich oraz z innych aspektów pracy w Instytucie. Opracowane dane dotyczą również korelacji pomiędzy odpowiedziami z pierwszej i z drugiej części ankiety.

W części pierwszej pytano o korzystanie z ułatwień proponowanych przez Instytut oraz o wykorzystywanie środków finansowych, jakie oferuje. W części drugiej badano poziom zadowolenia z ułatwień proponowanych przez Instytut oraz z wykorzystywania środków finansowych, jakie oferuje. Odpowiedzi w zależności od pytania można było udzielać przez zaznaczenie „Bardzo”, „Umiarkowanie”, „Neutralnie” i „Negatywnie”. Pracownicy byli proszeni o wstrzymanie się od odpowiedzi dotyczącej poziomu zadowolenia z określonego rodzaju oferty Instytutu (w drugiej części), jeśli wcześniej zaznaczyli, że z niej nie korzystają (w pierwszej części) – co nie zawsze miało miejsce, jest jednak ciekawą podstawą do analizy, więc została zamieszczona w tym opracowaniu.

Wyniki i analiza

Dofinansowanie wyjazdów na konferencje oraz tłumaczeń

Na pytanie „Czy w tym okresie korzystał/a Pan/i z dofinansowania wyjazdów na konferencje naukowe?” 35 osób odpowiedziało twierdząco, a 18 – przecząco. Z tego 19 osób nie udzieliło odpowiedzi na pytanie „Ile razy?” (co oznacza, że jedna osoba korzystająca z dofinansowania odmówiła odpowiedzi dotyczącej częstotliwości, pozostałe korzystające zaznaczyły, że „raz” – 7 osób, „dwa” – 14 osób i „trzy lub więcej” – 13 osób). Na pytanie „Czy jest Pan/i zadowolony/a z poziomu dofinansowania wyjazdów na konferencje naukowe?” 18 osób odpowiedziało „bardzo”, 19 „umiarkowanie”, 6 „nie”, a 10 nie udzieliło odpowiedzi. Na pytanie

„Czy jest Pan/i zadowolony/a z ilości dofinansowywanych wyjazdów na konferencje naukowe?” 18 osób zadeklarowało, że „bardzo”, 17 „umiarkowanie”, 5 „nie”, a 13 nie udzieliło odpowiedzi.

Na pytanie „Czy ubiegał/a się Pan/i o sfinansowanie tłumaczenia artykułu lub wniosku grantowego?” tylko 16 osób odpowiedziało twierdząco, 37 zaś przecząco. Z tego 36 osób nie udzieliło odpowiedzi na pytanie „Ile razy?” (co oznacza, tak jak powyżej, że jedna osoba korzystająca nie odpowiedziała, z pozostałych osób 10 zaznaczyło odpowiedź „raz”, 3 – „dwa” i 4 – „trzy lub więcej”). Na pytanie „Ile razy otrzymał/a Pan/i akceptację?”, 35 osób nie wskazało odpowiedzi (z czego 2 korzystające z dofinansowania), 9 osób wskazało, że „raz”, 5 – „dwa” oraz 4 – „trzy lub więcej”. Z kolei na pytanie „Czy jest Pan/i zadowolony/a z możliwości uzyskania dofinansowania na tłumaczenia artykułów i wniosków grantowych?” odpowiedź „bardzo” zaznaczyło 19 osób (z czego jedna dopisała, że „powinno to być priorytetem”), „umiarkowanie” – 7, „nie” – 2, a 25 nie udzieliło odpowiedzi bądź zaznaczyło opcję „nie dotyczy”.

Odpowiedzi udzielone na to pytanie świadczą o pozytywnym podejściu pracowników do możliwości uzyskania dofinansowania wyjazdu na konferencje naukowe. Z takiej możliwości w okresie objętym ankietą skorzystało 66% ankietowanych pracowników, z czego większość ubiegała się o sfinansowanie dwóch i więcej wyjazdów. Wahają się natomiast w opinii co do poziomu zadowolenia zarówno z samej możliwości, jak i ilości możliwych do sfinansowania wyjazdów: w obu punktach przeważają odpowiedzi „umiarkowanie” (mimo wciąż dużego odsetka odpowiedzi „bardzo”).

W odróżnieniu od poziomu korzystania z finansowania wyjazdów konferencyjnych, zaledwie 30% ankietowanych zadeklarowało staranie się o dofinansowywanie tłumaczeń. Z tej liczby przeważająca większość deklaruje wysoki poziom zadowolenia z takiej możliwości (zaznaczając odpowiedź „bardzo”). Należy się jednak zastanowić, z czego wynika mniejsze zainteresowanie pracowników taką możliwością. Możliwymi przyczynami mogą być: większe zainteresowanie konkursami grantowymi nie wymagającymi przygotowywania wniosków w języku angielskim (konkursy Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego), samodzielne przygotowywanie publikacji w językach kongresowych lub problemy związane z długim, a zatem zniechęcającym, czasem oczekiwania na publikację w zagranicznym czasopiśmie.

Współpraca z Zespołem Obsługi Badań Naukowych

Na pytanie „Czy w tym okresie pracował/a Pan/i w ramach indywidualnych konsultacji nad wnioskiem grantowym z członkiniami Zespołu Obsługi Badań Naukowych?” 34 osoby odpowiedziały twierdząco, a 19 przecząco. Spośród osób, które odpowiedziały „tak”, na pytanie „Ile razy?” 15 ankietowanych odpowiedziało, że „raz”, 6 – „dwa”, a 13 – „trzy i więcej”. Na

pytanie „Czy jest Pan/i zadowolony/a ze współpracy z Zespołem Obsługi Badań?” 34 osoby udzieliły odpowiedzi „bardzo”, 9 – „umiarkowanie”, 2 – „nie”. Osiem osób nie udzieliło odpowiedzi bądź zaznaczyło opcję „nie dotyczy”, co oznacza, że swoją opinię na temat pracy z Zespołem wyraziło także 11 osób, które wcześniej zadeklarowało, że nie podjęło w okresie objętym ankietą takiej współpracy (wśród odpowiedzi „bardzo” i „umiarkowanie”).

Prawie 65% ankietowanych zadeklarowało, że współpracowało z Zespołem Obsługi Badań Naukowych, najczęściej w jednej sprawie, chociaż bardzo zbliżona jest liczba „trzy i więcej”. Pracownicy, także ci, którzy nie współpracowali w tym czasie z Zespołem, podzielają pozytywną opinię na temat jego działań i jakości współpracy: zdecydowanie przeważała odpowiedź „bardzo”. Należałoby pogłębić analizę pod kątem niższego zadowolenia ze współpracy osób, które wskazały opcję „umiarkowanie”, a przede wszystkim „nie”.

Biblioteka oraz zasoby internetowe

Na pytanie „Czy korzystał/a Pan/i z dostępu do baz wykupionych przez Instytut?” 26 osób odpowiedziało twierdząco, 26 przecząco, a 1 nie udzieliła odpowiedzi. Na pytanie „Czy jest Pan/i zadowolony/a z ilości baz, do których dostęp umożliwia Instytut?” 21 osób odpowiedziało „bardzo”, 14 „umiarkowanie”, 5 „nie”, a 13 skorzystało z opcji „nie dotyczy” lub nie udzieliło odpowiedzi.

Powyższe odpowiedzi wskazują na polaryzację stanowisk ankietowanych. Połowa deklaruje korzystanie z baz – połowa zaś twierdzi, że z nich nie korzysta. Trudno jest ocenić poziom zadowolenia ze względu na to, że osoby, które zadeklarowały, że z baz nie korzystają, częściowo nie wyraziły swojej opinii na ten temat. Należałoby jednak przeprowadzić dodatkową ankietę podejmującą ten problem tak, by określić nie tylko poziom korzystania z baz, ale również potrzeby pracowników Instytutu w tym zakresie. W roku objętym ankietą Instytut posiadał dostęp do następujących baz: Elsevier, Springer, Web of Science, Cambridge University Press (CUP) oraz dostęp testowy do bazy JSTOR. Był on jednak możliwy wyłącznie z komputerów bibliotecznych, co ograniczało zasięg korzystania z baz, stąd mogą też pochodzić zróżnicowane odpowiedzi na pytanie zawarte w ankiecie.

Na pytanie „Czy korzystał/a Pan/i z Biblioteki im. Z. Stiebera?” 33 osoby odpowiedziały „tak”, 19 „nie”, a 1 nie udzieliła odpowiedzi. Oznacza to, że niemal 40% ankietowanych nie korzysta z biblioteki Instytutu. Aby odpowiedzieć na pytanie, skąd wynika tak wysoki stopień odpowiedzi negatywnych, warto przeanalizować kolejne pytanie, sformułowane jako „W jaki sposób korzystał Pan/Pani z Biblioteki?”. Można tu było zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź, co pozwala wyłonić kilka sposobów korzystania z biblioteki od najczęstszych do najrzadszych:

1 osoba: praca własna + zasoby internetowe

1 osoba: wypożyczenia + zasoby internetowe

2 osoby: praca własna + wypożyczenia + zasoby internetowe

3 osoby: wyłącznie zasoby internetowe

4 osoby: praca własna + wypożyczenia

8 osób: praca własna

17 osób: wyłącznie wypożyczenia

17 osób nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie (przy czym dwie osoby, które wskazały, że nie korzystały z biblioteki, odpowiedziały na pytanie o model korzystania). Okazuje się zatem, że najszerszy sposób, wykorzystujący wszystkie możliwości oferowane przez bibliotekę, jest stosunkowo mało popularny (jedynie 2 osoby). Dominuje klasyczny model korzystania z biblioteki poprzez wypożyczenia zasobów znajdujących się na miejscu (17 osób) oraz wykorzystywanie przestrzeni biblioteki do pracy własnej (8 osób). Należy tu podkreślić, że zadeklarowana w poprzednim pytaniu odpowiedź dotycząca korzystania z baz (26 osób) nie znajduje pokrycia w odpowiedzi na pytanie o model korzystania z biblioteki (tu wykorzystanie zasobów internetowych zadeklarowało łącznie 7 osób na 26 deklarujących korzystanie z biblioteki). Sposoby korzystania z biblioteki wskazują zatem, że ci spośród ankietowanych, którzy nie znajdują w jej zasobach (czy to papierowych, czy elektronicznych) pozycji związanych ze swoimi tematami badawczymi lub nie potrzebują jej jako przestrzeni do pracy własnej mogą nie odczuwać konieczności korzystania z biblioteki.

Odpowiedzi na pytanie „Jak ocenia Pan/i możliwości korzystania z Biblioteki im. Z. Stiebera?”, gdzie 35 osób odpowiedziało, że „pozytywnie”, 6, że „neutralnie”, 2, że „negatywnie”, a 10 osób nie ma zdania na ten temat, wskazywałyby na jeszcze inny problem. Ponieważ wypowiedziały się w niej pozytywnie także osoby deklarujące niekorzystanie z biblioteki, może to oznaczać, że są to odpowiedzi konwencjonalne, związane z wizerunkiem pracownika naukowego jako osoby z reguły korzystającej z biblioteki, nie pokazują więc istoty problemu.

Na pytanie „Czy jest Pan/i zadowolony/a z czasopism, do których dostęp umożliwia Instytut?” odpowiedź „bardzo” zadeklarowało 29 osób, „umiarkowanie” 11, „nie” 3, a 10 nie udzieliło odpowiedzi. Wskazuje to na fakt, że 75% ankietowanych jest zasadniczo zadowolonych z czasopism prenumerowanych przez bibliotekę Instytutu. W świetle powyższych analiz należy jednak zadać pytanie, na ile odpowiedzi te są miarodajne.

Sprzęt

Na pytanie „Czy korzystał/a Pan/i ze sprzętu zapewnionego przez Instytut?” 38 ankietowanych odpowiedziało „tak”, a 15 – „nie”. Wskazuje to na wysoki odsetek osób korzystających ze sprzętu, jaki zapewnia Instytut (72%), czyli komputerów przenośnych oraz stacjonarnych, jak również urządzeń peryferyjnych, dostępnych w pracowniach Instytutu w Warszawie, Poznaniu i Krakowie.

Na pytanie „Czy jest Pan/i zadowolony/a ze sprzętu zapewnianego przez Instytut?” 17 osób odpowiedziało „bardzo”, 22 „umiarkowanie”, 3 „nie”, a 11 nie udzieliło odpowiedzi lub skorzystało z opcji „nie dotyczy”. Oznacza to, że swoje zdanie wyraziły także 4 osoby deklarujące, że nie korzystają ze sprzętu (odpowiedzi „bardzo” i „nie”). Pomimo zatem wysokiego procentu ankietowanych korzystających ze sprzętu, większość z nich jest jedynie umiarkowanie zadowolona z jego jakości. Należy jednak podkreślić, że w ankiecie nie było pytania precyzującego, o jaki rodzaj sprzętu chodzi, trudno zatem określić, czy umiarkowany poziom zadowolenia dotyczy sprzętu przenośnego czy stacjonarnego.

Komisja Socjalna

Na pytanie „Czy składał/a Pan/i wniosek do Komisji Socjalnej?” 20 osób odpowiedziało „tak”, 32 osoby „nie”, a 1 nie udzieliła odpowiedzi. Oznacza to, że większa część ankietowanych w okresie objętym ankietą nie składała podania o dofinansowanie do Komisji Socjalnej. Na pytanie „Czy odpowiedź na Pana/Pani wniosek była pozytywna?” 19 osób odpowiedziało twierdząco, 4 przecząco, a 30 nie udzieliło odpowiedzi, w tym jedna, która zadeklarowała, że składała wniosek do Komisji. Przyjmując te odpowiedzi należy więc stwierdzić, że Komisja Socjalna dofinansowała w tym czasie wszystkie lub niemal wszystkie podania do niej skierowane (trudność w analizie sprawia jedna osoba, która nie udzieliła odpowiedzi na to pytanie).

Na pytanie „Czy jest Pan/i zadowolony/a z działania Komisji Socjalnej?” 24 osoby odpowiedziały „bardzo”, 6 „umiarkowanie”, 1 „nie”, a 22 nie udzieliły odpowiedzi. Oznacza to zatem, że z samego istnienia Komisji wyraża zadowolenie więcej osób niż tylko te, które z niej korzystały. Poziom zadowolenia jest zasadniczo wysoki (45% odpowiedzi „bardzo”).

Kasa Zapomogowo-Pożyczkowa

W przypadku Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej sprawa wygląda jednak inaczej. Na pytanie „Czy korzystał/a Pan/i z Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej?” tylko 10 osób odpowiedziało „tak”, 43 „nie”. Oznacza to, że jedynie 19% ankietowanych skorzystało z Kasy.

Na pytanie „Czy jest Pan/i zadowolony/a z działania Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej?” 13 osób odpowiedziało „bardzo”, 1 „umiarkowanie”, a 39 nie udzieliło odpowiedzi. Nie było odpowiedzi negatywnych. Wskazuje to na podobny fakt, jak w przypadku pytania dotyczącego Komisji Socjalnej: pracownicy wyrażają zadowolenie z istnienia danej instytucji, nie oznacza to jednak, że z niej sami korzystają.

Poradnie lekarskie PAN

Na pytanie „Czy korzystał/a Pan/i z poradni lekarskich Polskiej Akademii Nauk?” 25 osób odpowiedziało „tak”, 28 osób „nie”. Na pytanie „Czy jest Pan/i zadowolony/a z dostępu do opieki lekarskiej zapewnianego przez Instytut?” 13 osób odpowiedziało „bardzo”, 15 „umiarkowanie”, 5 „nie”, a 20 nie wyraziło opinii. Oznacza to, że niemal połowa pracowników korzysta z poradni lekarskich PAN, jest jednak przeważnie jedynie umiarkowanie zadowolona ze świadczonych tam usług.

Pracownie Instytutu oraz praca zdalna

Na pytanie „Czy korzystał/a Pan/i z pracowni Instytutu przy ulicy Jaracza/Błękitnej/Mickiewicza?” 35 osób odpowiedziało „tak”, a 18 „nie”. Oznacza to, że 66% ankietowanych używa wymienionych pracowni. Na pytanie „Jak ocenia Pan/i możliwość korzystania z pracowni przy ulicy Jaracza/Błękitnej/Mickiewicza?” odpowiedź „pozytywnie” zaznaczyło 36 osób, 11 „neutralnie”, 6 nie wyraziło opinii. Nie było odpowiedzi negatywnych. Tak jak w przypadku pytań analizowanych wyżej, tak i tutaj, stopień zadowolenia określały także osoby deklarujące, że nie korzystają z pracowni – tylko 11% ankietowanych nie ma zdania w tej sprawie. Aż 67% ankietowanych wyraziło najwyższy stopień zadowolenia z zapewnianych przez Instytut pracowni.

Na pytanie „Jak ocenia Pan/i możliwości elastycznego czasu pracy w Instytucie?” 48 osób odpowiedziało „pozytywnie”, 4 „neutralnie”, a 1 osoba dopisała własną odpowiedź: „pracujemy cały czas, także podczas urlopu”. Oznacza to, że 90% pracowników w sposób pozytywny ocenia zapewnianą przez Instytut możliwość elastycznych godzin pracy, a niecały 1% odnosi się do tego w sposób neutralny. Dopisana odpowiedź udzielona przez 1 osobę może sugerować, że pytanie nie było do końca jasne, nie dotyczyło bowiem samoorganizacji pracy własnej.

Na pytanie „Jak ocenia Pan/i możliwość pracy zdalnej w Instytucie?” 46 osób odpowiedziało „pozytywnie”, 6 „neutralnie”. Nie było odpowiedzi negatywnych, a 1 osoba nie wyraziła swojego zdania. Oznacza to, że 86% spośród ankietowanych jest zadowolonych w

najwyższym stopniu z możliwości pracy zdalnej, nie ma zaś osób deklarujących, że ten sposób pracy im zupełnie nie odpowiada (brak odpowiedzi „nie”).

Wydawnictwo SOW

Na pytanie „Czy korzystał/a Pan/i z pomocy wydawnictwa Instytutu Slawistyki?” 38 osób odpowiedziało twierdząco, a 15 przecząco. Odpowiedzi na pytanie „W jaki sposób?” pozwalają prześledzić istniejący model korzystania z usług Wydawnictwa przez pracowników naukowych od najrzadziej do najczęściej deklarowanych:

2 osoby: wydanie publikacji + obsługa czasopism

4 osoby: kalkulacja kosztów wydawniczych + obsługa czasopism

4 osoby: wydanie publikacji + kalkulacja kosztów wydawniczych

5 osób: tylko wydanie publikacji

6 osób: tylko kalkulacja kosztów wydawniczych

6 osób: wydanie publikacji + kalkulacja kosztów wydawniczych + obsługa czasopism

10 osób: tylko obsługa czasopism

Deklarowane korzystanie z usług Wydawnictwa wiąże się z istotnymi działaniami prowadzonymi w Instytucie: składaniem wniosków grantowych (stąd kalkulacja kosztów wydawniczych) oraz wydawaniem ośmiu czasopism w otwartym dostępie. Najwięcej osób (22) deklaruje korzystanie z usług Wydawnictwa właśnie przy ukazywaniu się czasopism, następnie (17 osób) pomoc przy wydawaniu publikacji, na trzecim miejscu zaś (16 osób) pomoc przy sporządzaniu kalkulacji wydawniczych. Bez odpowiedzi pytanie to pozostawiło 16 osób, z czego 2 zadeklarowały, że jednak korzystają z usług Wydawnictwa. Wyłania się tu zatem model przeciwny do tego, który w podobnie sformułowanych pytaniach pozwalał określić sposoby korzystania z biblioteki: dominuje stosunkowo szeroki model korzystania z pełni usług, zapewnianych przez wydawnictwo.

Na pytanie „Jak ocenia Pan/i możliwość korzystania z wydawnictwa Instytutu?” 29 osób odpowiedziało „pozytywnie”, 17 „neutralnie”, 1 „negatywnie”, a 6 nie udzieliło odpowiedzi bądź zaznaczyło, że ich to nie dotyczy. Oznacza to, że ponad połowa ankietowanych pozytywnie odnosi się do możliwości korzystania z wydawnictwa – należałoby jednak poddać dalszemu badaniu kwestię odpowiedzi „neutralnie” oraz jednej odpowiedzi negatywnej, by określić, jakie ewentualne środki zwiększające poziom zadowolenia można by podjąć.

Zniżki na przejazdy kolejowe

Na pytanie „Czy posiada/a Pan/i legitymację kolejową upoważniającą do zniżek, zaproponowaną przez Instytut?” twierdząco odpowiedziało 45 osób, przecząco 8, co oznacza, że 85% ankietowanych posiada rzeczoną legitymację. Na pytanie „Czy jest Pan/i zadowolony/a z możliwości otrzymywania zniżek na przejazdy kolejowe?” 47 osób odpowiedziało „bardzo”, 1 „umiarkowanie”, a 5 nie udzieliło odpowiedzi. Oznacza to, że 3 osoby, choć nie korzystają, są zadowolone z istnienia takiej możliwości, przeważa też odpowiedź „bardzo”. Wskazuje to na potrzebę kontynuowania tej akcji i wysoki stopień zadowolenia pracowników z takiej możliwości.

Granty dla młodych pracowników nauki

Na pytanie „Czy korzystał/a Pan/i z dofinansowania z programu grantowego dla młodych badaczy do 35. roku życia?” 8 osób odpowiedziało „tak”, 15 „nie”, 30 osób nie udzieliło odpowiedzi bądź zaznaczyło, że ich to nie dotyczy, bowiem przekroczyły 35. rok życia. Na pytanie „Jak ocenia Pan/i możliwości ubiegania się o granty dla młodych?” 16 osób odpowiedziało „pozytywnie”, a 37 nie udzieliło odpowiedzi bądź zaznaczyło, że ich to nie dotyczy. Nie było odpowiedzi negatywnych.

Oznacza to, że wśród ankietowanych, do których program jest skierowany, 65% nie korzystało z możliwości ubiegania się o dofinansowanie swoich badań. Martwi tak niski stopień zainteresowania programem, należałoby podjąć dodatkowe kroki w celu informowania młodych naukowców o możliwości ubiegania się o dofinansowanie i zastanowić się, w jaki sposób zachęcić ich do podejmowania takiego działania oraz większej aktywności.

Zebrania Instytutu oraz Zakładów

Na pytanie „Czy brał/a Pan/i udział w otwartych seminariach naukowych Instytutu lub swojego Zakładu?” 50 osób odpowiedziało „tak”, 3 osoby „nie”. Wskazuje to na wysoki odsetek pracowników, którzy uczęszczają na organizowane przez Instytut w okresie objętym ankietą zebrania. Na pytanie o czynny udział w zebraniach: „Czy prezentował/a Pan/i wyniki swoich badań na otwartych seminariach naukowych Instytutu lub Zakładu?” 29 osób odpowiedziało twierdząco, 24 przecząco. To z kolei wskazuje na fakt, że pomimo wysokiego odsetka deklaracji o uczęszczaniu na zebrania, niewiele ponad połowa osób bierze w nich czynny udział, prezentując wyniki prowadzonych badań.

Równocześnie na pytanie „Jak ocenia Pan/i możliwość prezentowania swoich badań w Instytucie?” 46 osób odpowiedziało, że „pozytywnie”, 6 „neutralnie”, a 1 „negatywnie” (przy czym ta sama osoba zaznaczyła, że prezentowała wyniki swoich badań na jednym z seminariów).

Wskazuje to co prawda na wysoki stopień zadowolenia wśród większości pracowników, może jednak także wskazywać na konieczność zastanowienia się, czy nie potrzebna jest inna platforma wymiany wiedzy o prowadzonych badaniach pomiędzy samymi pracownikami Instytutu. Należy także podkreślić, że od jesieni roku 2017 nie odbywają się już otwarte zebrania całego Instytutu, ale zebrania otwarte Zakładów Historii, Literaturo- i Kulturoznawstwa oraz Językoznawstwa.

Mobilność

Na pytanie „Czy wyjeżdżał/a Pan/i za granicę w ramach wymiany bezdewizowej w Instytucie?” 20 osób odpowiedziało „tak”, 33 – „nie”. Większość pracowników biorących udział w ankiecie nie korzystała zatem z tej formy mobilności. Dzieje się tak pomimo tego, że na pytanie „Czy współpracuje Pan/i z instytucjami zagranicznymi w ramach umów o współpracy w Instytucie?” 29 osób odpowiedziało „tak”, a 24 – „nie”. Oznaczałoby to, że część ankietowanych deklaruje współpracę, równocześnie nie wyjeżdżając w jej ramach za granicę w czasie objętym ankietą. Na pytanie „Jak ocenia Pan/i możliwość wyjazdów zagranicznych w ramach umów bezdewizowych w Instytucie?” 26 osób zaznaczyło odpowiedź „pozytywnie”, 8 „neutralnie”, 1 „negatywnie”, 21 osób nie wyraziło swojego zdania. Na pytanie „Jak ocenia Pan/i możliwość nawiązania i współpracy z instytucjami zagranicznymi?” 33 osoby napisały „pozytywnie”, 11 „neutralnie”, 2 „negatywnie”, a 7 nie ma zdania. Przeważa więc pozytywne nastawienie zarówno do możliwości wyjazdu, jak i podjęcia współpracy. Można jednak podjąć kroki wyjaśniające pojedyncze głosy niezadowolenia w obu analizowanych sprawach.

Na pytanie „Czy wyjeżdżał/a Pan/i za granicę w ramach programu Erasmus+ w Instytucie?” tylko 2 osoby odpowiedziały twierdząco, 50 przecząco, a 1 nie udzieliła odpowiedzi. Program ten wymaga zatem dalszego rozwoju w ramach Instytutu i zachęcania pracowników, by brali w nim czynny udział. Należy podkreślić, że w okresie objętym ankietą stawał on dopiero w Instytucie pierwsze kroki i kolejne na drodze jego rozwoju zostały już podjęte. Na pytanie „Jak ocenia Pan/i możliwość wyjazdów w ramach programu Erasmus+?” 11 osób zareagowało „pozytywnie”, 6 „neutralnie”, a 36 nie ma zdania. Nie było odpowiedzi negatywnych, co wskazuje, że program przede wszystkim potrzebuje czasu, by się rozwijać.

Szkolenia

Na pytanie „Czy korzystał/a Pan/i z możliwości dofinansowania szkoleń?” 5 osób odpowiedziało „tak”, 48 „nie”. Na pytanie „Jak ocenia Pan/i dostęp do szkoleń i możliwość ubiegania się o dofinansowanie udziału w nich?” odpowiedź „pozytywnie” zaznaczyło 11 osób,

„neutralnie” 15, a 27 nie udzieliło odpowiedzi bądź wybrało opcję „nie dotyczy”. Nie było odpowiedzi negatywnych. Odpowiedzi w tym punkcie wskazują na to, że ankietowani generalnie nie ubiegają się o dofinansowanie szkoleń (jedynie niecały 1%), chociaż zasadniczo uznają samą możliwość za obiecującą. Należałoby podjąć akcję informacyjną na temat istnienia takiej możliwości oraz informowania pracowników o szkoleniach, w których mogą uczestniczyć (m.in. programy Narodowego Centrum Nauki i Fundacji na rzecz Nauki Polskiej).

Zadowolenie z pracy

W ankiecie znalazły się również pytania badające subiektywny poziom zadowolenia z pracy w Instytucie. Na pytanie „Jak ocenia Pan/i możliwości awansu zawodowego?” 24 osoby zaznaczyły odpowiedź „pozytywnie”, 14 „neutralnie”, 4 „negatywnie” (jedna dopisała: „z przyczyn finansowych”), a 1 nie udzieliła odpowiedzi. Wskazuje to na problem ze sformułowaniem pytania, o czym może świadczyć dopisana odpowiedź. Ocena możliwości awansu zawodowego nie musi być bowiem bezpośrednio powiązana z zadowoleniem z zarobków.

Na pytanie „Czy jest Pan/i zadowolony/a z polityki równych szans w Instytucie (mechanizmy antymobbingowe, polityka gender balance)?” 32 osoby odpowiedziały „bardzo”, 15 „umiarkowanie”, 4 „nie” (jedna z dopiskiem: „nie widzę”), a 2 nie udzieliły odpowiedzi (jedna z dopiskiem: „nie mam zdania”). Należałoby zatem podjąć szerszą akcję informacyjną na temat działania w ramach polityki równych szans w Instytucie – obecnie informacje takie znajdują się w zakładce dostępnej dla pracowników po zalogowaniu. Być może pokazanie ich na stronie głównej zwiększyłoby świadomość istnienia takich mechanizmów i sposobów ich działania w IS PAN.

Na pytanie „Jak ocenia Pan/i atmosferę pracy w Instytucie?” 37 osób zaznaczyło odpowiedź „pozytywnie”, 9 „neutralnie”, 5 „negatywnie”, a 2 nie udzieliły odpowiedzi. Niecałe 70% ankietowanych uważa zatem atmosferę pracy za pozytywną, 17% ocenia ją jako neutralną, a niecały 1% za złą. Na pytanie „Jak ocenia Pan/i możliwość konsultacji z Dyrekcją Instytutu?” 44 osoby odpowiedziały, że „pozytywnie”, 4 „neutralnie”, 4 „negatywnie”, a 1 nie wyraziła swojej opinii. Zatem 83% ankietowanych jest zadowolonych z istniejących w tym zakresie możliwości. Na pytanie „Jak ocenia Pan/i wolność prowadzonych badań w Instytucie?” 48 osób odpowiedziało „pozytywnie” (jedna osoba dopisała nawet „!!”), 4 „neutralnie”, 1 negatywnie z dopiskiem „presja parametryzacji jest zabójcza”. Należy tu jednak podkreślić, że wolność badań prowadzonych w Instytucie nie ma nic wspólnego z ewaluacją jednostek naukowych – a jedynie ze sposobami publikowania wyników tychże badań. Podkreślenia wymaga także fakt, że 90,5% ankietowanych pozytywnie ocenia wolność badań prowadzonych w IS PAN.

Wnioski ogólne i sugerowane dalsze postępowanie

Najwięcej problemów pojawiło się w następujących punktach:

- Biblioteka oraz zasoby internetowe
- Sprzęt
- Granty dla młodych pracowników nauki
- Szkolenia

W przypadku biblioteki oraz zasobów internetowych należałoby zbadać, w jakim stopniu księgozbiór biblioteki przystaje do obecnych kierunków badań prowadzonych w Instytucie i w jakim względzie powinien zostać zmodyfikowany w zależności od potrzeb. Pod tym względem należałoby również uwzględnić możliwość mobilnego korzystania z baz zakupionych przez IS PAN. Podobnie ma się rzecz z przestrzenią samej biblioteki: warunki lokalowe nie pozwalają na zmiany w tym zakresie, ale należałoby się zastanowić, co może powodować, że pracownicy nie chcą z niej korzystać i jak sprawić, by większa część zbiorów była możliwa do wykorzystania nie na miejscu, ale zdalnie.

W przypadku sprzętu należałoby zbadać, jakiego rodzaju sprzęt jest przez pracowników oceniany jako „umiarkowanie” przydatny, a z którego deklarują wysoki stopień zadowolenia. Można zwrócić uwagę pracowników na fakt, że istnieje możliwość ubiegania się o zakup sprzętu w ramach uzyskiwanych grantów.

W przypadku grantów dla młodych pracowników nauki należy nie tylko podjąć akcję informacyjną, ale zastanowić się, z czego może wynikać bierność tej grupy ankietowanych. Być może brakuje im motywacji lub czasu, by ubiegać się o dostępne środki lub środki te uzyskują z innych źródeł (np. grantów).

W przypadku szkoleń należy zintensyfikować akcję informacyjną skierowaną do pracowników z podkreśleniem możliwości ubiegania się o zwrot kosztów danego szkolenia, jeśli dotyczy ono pracy naukowej, ubiegania się o granty, działania nauki w Polsce etc.